

Iskolák versenyeznek a fejpénzért

Nincs más választásunk, mint az együttműködés: gyermekeink iskoláztatása nem lehet függvénye a kerületi határoknak, az egyes önkormányzatok finanszírozási lehetőségeinek – jelentette ki Schiffer János főpolgármester-helyettes a budapesti tavaszi pedagógiai napok nyitóelőadásában, amelyet a főváros oktatáspolitikájáról tartott.

A főváros húsz százalékot meghaladó arányban vesz részt az ország oktatásában. Ez több mint ezerkétszáz intézményt, háromszázezer főt meghaladó gyermek- és tanulólétszámot jelent – kezdte előadását dr. Schiffer János. Az intézmények száma az elmúlt négy évben ötvennel nőtt, miközben a gyermeklétszám folyamatosan csökkent: az óvodások száma kétezerrel, az általános iskolásoké tízezerrel, a középiskolás korúaké pedig kétezerrel lett kevesebb. A pedagógus-munkanélküliség nem jellemző a fővárosra, üres álláshelyek is vannak.

Az elmúlt négy év alatt jelentősen megváltozott a fővárosi oktatás szerkezete. Megjelentek a hat- és a nyolcévfolyamos iskolák. Előbbiből negyven, az utóbbiból huszonkettő működik önállóan, mellettük igen sok az általános iskolával egyesbeszervezett 8+4 évfolyamos iskolák száma. Úgy tűnik viszont, hogy nem lesz jellemző a kilenc- és tízosztályos iskola, hiszen ezekből mindössze kettő van. A szerkezetváltás nyomán kialakult a megfelelő kínálat a hagyományostól eltérő oktatási formában tanulni kívánók számára, ezek jól kiegészítik a régi rendszert. Megfigyelhetők a konfliktusok is: a tehetséges gyerekek „elszivása” nehéz helyzetbe hozza az ott maradókat. Nem szerencsés az sem, hogy a gyermeklétszám csökkenése miatt verseny alakult ki a fejkvótáért. Nincs megnyugtatóan megoldva a hat- és a nyolcosztályos szerkezetű iskolák közötti átjárhatóság sem – elemzte a főpolgármester-helyettes. Az elmúlt néhány évben megszorítottak az alternatív pedagógiai műhelyek, például a Waldorf-, Montessori-, Rogers-módszerek szerint működő iskolák. Tisztázni kell azonban ezek finanszírozásának módját, és szükség lenne nagyobb szakmai kontrollra is.

A korábbi korszakból örökölt szakképzési rendszer átalakítása is megkezdődött: a cél ebben továbbra is a gazdasági igényeknek megfelelő, piacépítő szakmák oktatása. Schiffer János végül a gyermekvédelem és a fogyatékosok ellátása, illetve a kollégiumok megújításával kapcsolatos terveket ismertette.

Cs. K. É.

Tovább vizsgálják a salaklerakót

Tudták, hogy szennyezik az ürömi karsztvizet

Barlangászok segítik a kutatást

HANCOSVIZKI JÁNOS FELVÉTELE

A hét második felében kiderül, mennyire szennyezték az a karsztvíz, amely az ürömi Csókavár közelében ered és a budai fürdőkhöz folyik. A területen a hatvanas és a hetvenes években hatvanezer tonna gáziszapot raktak le az Óbudai Gázgyár, de az anyagot csak 1992-ben nyilvánították veszélyesnek. A felmérésre kiküldött barlangkutatók szerint a salakból származó veszélyes anyagok mennyisége már korábbi méréseik alapján is meghaladja a határértékeket.

MUNKATÁRSAINKTÓL

Tegnap egy barlangkutató-csoport ereszkedett alá az Üröm határára álló Csókavár nevű köfőjtő egyik barlangjába, hogy megvizsgálja, milyen koncentrációban van jelen egészségre veszélyes anyag a barlangi tóban. A mérés a barlangászok állítása szerint nincsen szoros összefüggésben azzal, hogy az utóbbi napokban országos visszhangot váltott ki az ürömi gáziszap ügye. Mint ismeretes, az ürömi önkormányzat és a Fővárosi Gázművek Rt. azon vitázik, melyiknek kellene fizetni a hatvanas és het-

venes években odahordott gáziszap ártalmatlanítását. A több tízezer tonna ártalmas anyagot az Óbudai Gázgyár, a Fővárosi Gázművek Rt. jogelődje szállította oda a hatvanas és hetvenes évek fordulóján.

Regős József barlangi kutatásvezető térképein egyértelműen látható, hogy az összegyűlt salakanyag legalább hét méter vastagságban telepszik rá a barlangokra. Kutatócsoportja már három éve minden harmadik hónapban megvizsgálja a leszivárgó szennyezést, és a mérések szerint a vízbe jutó veszélyes anyagok mennyisége egyre nő. A legveszélyesebbek ezek közül a cianid, az arzén és az ammónium, amelyek még 80 méter mélyen is kimutathatók. A barlang belső faláról készített fényképeiken egyértelműen látszik a szivárgó salakanyag nyoma is.

A barlangászok lapunknak elmondták, hogy a veszélyes anyagok koncentrációja már tavaly is meghaladta az egészségügyi határértéket a karsztvízben. A vizsgálatokat az egyedüli járható barlangban végzik, amely ráadásul kívül esik a víz folyásirányán, ezért viszonylag a legtisztább terület. A hely környe-

zetvédelmi értéke mindemellett igen nagy, hiszen a fokozottan védett barlangok közé tartozik. A köfőjtő más részein erősebb lehet a szennyezés. Nem tudni azonban, hogy mire a víz átszivárog az ivóvízkutakhoz, mennyire oldódnak föl a mérgek. Ezt csak úgy lehetne kideríteni, ha a barlang körül fúrások méréseket végeznének, egy-egy ilyen fúrás azonban 4 millió forintba kerül.

Regős József szerint a karsztvíz szennyezése különösen veszélyes, mivel a barlangokban nincs, ami átszűrje a vizet. A tegnapi mérés eredményét egyébként három nap múlva teszi közzé a Közép-dunavölgyi Környezetvédelmi Felügyelőség. Mint azt Horváth Eszter geológus, a felügyelőség környezetföldtani csoportjának vezetője elmondta: a mérési eredmények ismeretében az elmúlt három év alatt háromszor szólították fel a Fővárosi Gázműveket a szennyeződés elhárítására. Az érintett a kötelezéseket különböző jogszabályokra hivatkozva mindannyiszor elutasította. Alighanem ugyanez a sors vár a soron következő felszólításra, melynek kiadását a felügyelőség jelenleg tervezi.

KEDD

Férgese

A nyugdíjas rendőr már nem rendőr. Olyannyira nem az, hogy a Teve utcai rendőrségi üvegpálcában fityet hányanak nyugdíjasigazolványára. Az ugyanis – az eddigi gyakorlattal ellentétben – már nem jogosítja fel a belépésre. A minap ezzel szembesült az egykoron elismert, neves rendőrtiszt, aki néhány hete, egy nyugdíjas érthető büszkeségével, még ennek ellenkezőjét újságolta. Akkor azt is mondta, hogy helyesli Budapest új főkapitányának álláspontját, mely szerint a testületből el kell távolítani az oda nem valókat.

Csak egy kérdése maradt: mostantól a nyugdíjas is a férgese közé tartozik?

K. A. I.

- A pesti rakparton a Kossuth Lajos térre vezető felhajtó és a Széchenyi lánchíd között felújítják a támfalat. Napközben az is előfordulhat, hogy a Dráva utca felé vezető oldalt lezárják. Ilyenkor az áthaladást jelzőörök segítik.
- A Hungária körúton a Salgótarjáni utcánál a Kőbányai út irányába haladó közlekedési sávot lezárják.
- A Könyves Kálmán körúton a Vajda Péter utcánál megváltoztatták a forgalmi rendet. A csomópont telezőld irányítású lesz, ami azt jelenti, hogy a balra kanyarodók együtt kapnak zöld jelzést az egyenesen haladókkal és a jobbra kis ívben kanyarodókkal, de számukra elősőbbiséget kell adniuk.
- A Hungária körúton a Kacsóh Pongrác úti felüljáró alatt az Árpád híd felé vezető sávokat 22.00 órától reggel 6.00 óráig lezárják. Ez idő alatt a felüljáró alatt áttehető és a Róbert Károly körút irányába balra kanyarodó útpályába csatlakozó sávban közlekedhetnek.
- Budafokon a Kossuth Lajos utcában a Savolyai Jenő térenél a kifelé vezető közlekedési sávot lezárják.
- A Dombóvári úton a Lágymányosi híd budai hídfőjénél a Pest irányába haladó felhajtónál minden irányban útszűkületen kell áthaladniuk, mert aluljárót építenek.
- A XIII. kerületben a Ráday Gedeon utcát a Vers utcától az Üllői út felé csatlakoztatás miatt egyirányúsították. A forgalomkorlátozás miatt a 17-es és a 80-as autóbuszok a Szarvascsárda tér felé a Vers utca-Haladás utca-Czuczor Gergely utca útvonalon közlekednek, a 193gyors autóbuszok pedig az Üllői út-Simonyi Zsigmond utca-Bartók Béla utca-Szabó Ervin utca-Vak Bottyán utca-Kőbánya-Kispest, MÁV állomás útvonalon viszik az utasokat.

Forrás: Fővinform

A kamara az idén hitelez

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara ma tartja VIII. küldöttgyűlését, ahol a kamara vezetője beszámoló a szervezet tavalyi tevékenységéről és ismerteti az idei programot. A BKIK elnökének ez évre szóló beszámolójából kiderül: az egyik legfontosabb feladat a kis- és középvállalkozások anyagi lehetőségeinek bővítése, érdekeik érvényesítése, és a vállalkozókat segítő szolgáltatások rendszerének fejlesztése. A BKIK-nak mindemellett fel kell készülnie a közjogi feladatok átvételére.

A fővárosi kis- és középvállalkozások talán legnagyobb gondja, hogy nem vagy csak iszonyú kínok árán jutnak hitelhez: a bankok egyszerűen nem foglalkoznak ezzel a vállalkozói a réteggel, nem vállalják a hitelnyújtással járó kockázatot. A BKIK, ezt a gondot enyhítendő az idén százötvenről száznál több vállalkozás felé emelte Gazdaságfejlesztési Alapjának összegét, a mikrohitel nyújtó Budapesti Vállalkozásfejlesztési Alapítványt pedig húszmillió forinttal támogatja. Koji László, a kamara elnöke érdeklődésünkre elismerte, hogy a száznál több vállalkozás – amely egyébként visszatérítendő támogatásra szánunk – borzasztó nehéz lesz elosztani több tízezer kisvállalkozás között. A vállalkozói érdekek érvényesítésének területén a legfontosabb feladat az ön-

kormányzatok munkájában való részvétel.

Koji rámutatott, hogy az őszi önkormányzati választásokon mindent meg kell tenni azért, hogy a vállalkozók – a pártoktól függetlenül – szerephez jussanak a helyi testületekben.

Komoly kihívást jelent ugyanakkor a kamara számára, hogy a kamarai törvény szerint július elsejétől át kell vennie az önkormányzatoktól a közjogi funkciókat, köztük a vállalkozói igazolványok kiadásának és visszavonásának jogát. A kormány, noha a törvény előírta, mindehhez nem adott sem pénzt, sem infrastruktúrát, sőt még a törvény végrehajtási utasítását sem tette közzé. A BKIK-nak legalább negyedmilliárd forintjába kerül a felkészülés, s valószínű, hogy a közjogi feladatokat végző apparátusoknak hónapok kellenek ahhoz, hogy olajozottan működjenek.

Az idén vélhetően tovább fokozza feszültséget a kamara és a kamarát ellenszenvvel figyelők között, hogy a le nem rótt tagdíj köztartozás módjára behajtható. Koji László ezzel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy BKIK nem tesz mást, mint az üzleti élet szereplőit: elvárja, hogy megfizessék neki, ami jár. Az elnök hozzátette, hogy a tagdíjakból befolyó pénz legnagyobb részét a vállalkozások versenyképességének erősítésére költik.

B. T.

Kigyulladt a lakásuk, pánikba estek

Az ablakon át menekültek a lángok elől

A szerencsés kimenetelű péntek esti lakótelepi tüzeset után tegnap délelőtt újabb tűzhöz riasztották a tűzoltókat a Havanna lakótelepre, ahol hasonlóan a korábbi esethez egy második emeleti lakásból az ablakon át próbált menekülni a lángok elől az ott tartózkodó tulajdonos. Az asszony olyan szerencsétlenül esett, hogy nem élte túl az ugrást. Szakemberek szerint feltehetően lelki okai voltak az elmúlt napok tragédiáinak.

Lapunkban is beszámoltunk arról a péntek este történt tüzesetről, ahol a XI. kerületi Szerémi sorban lévő egyik lakótelepi ház második emeletéről az ablakon át kiugorva menekült el a lángok elől egy anya és fogatfogó fia. A bejárat ajtón rács is volt, ez is oka lehetett, hogy anya és fia az ablakon keresztül próbált meg távozni a lángok elől. A szerencsés kimenetelű ugrást tegnap újabb, ám tragikus véget ért eset követte. Az egyik szobában keletkezett tűz miatt a XVIII. Havanna utca 1. szám alatti tízeleves ház második emeletéről vetette ki magát egy asszony. A súlyos, életveszélyes sérüléssel kórházba szállított sérült tegnap délelőtt meghalt. Mint megtudtuk, ebben az esetben akadályozó tényező,

rács, lakat nem volt. A szokatlan bal-estekről Erdős Antal, a Fővárosi Tűzoltó-parancsnokság tűzmelőzői főosztályának vezetője elmondta, az ugrások elsősorban lélektani okokra vezethetők vissza, a menekülési útvonalak hiánya nem szükségszerűen vezet ilyen esetekhez. Az azonban kétségtelen, hogy a pénteki tűznél már csaknem az egész lakás kiegészített mire a tűzoltók a helyszínre értek, ekkor más megoldás valószínűleg már nem adódott. A tegnapi, halálos kimenetelű ugrásnál a vizsgálat jelenlegi eredményei szerint semmilyen kényszerítő körülmény nem volt, a nő ugyanis nem a lángoló szobából, hanem egy másik helyiség ablakából próbált meg menekülni.

A főosztályvezető szerint annak ellenére, hogy mindkét eset lakótelepeken történt, ezek az épületek sem veszélyeztetettek jobban, mint a belvárosi vastagabb falú és körfolyosós háza. A házigyári épületekben ráadásul saját – sokszor azonban használhatatlan – hálózati gondoskodik a tűzoltók vízellátásáról, a lépcsőházakba áterjedő füstöt pedig külső berendezés vezeti el. Ha a bejáratot a tűz miatt nem lehet megközelíteni, akkor a szakemberek szerint önvédelemre kell berendezkedni. A füst ellen vizes le-

pedővel lehet felvenni a harcot, célra-vezető ilyenkor legugorolni, esetleg lefele-kiúzni is, a füst ugyanis a felső légrétegek felé áramlik. Erdős Antal szerint egyre több rácsot és vagyonvédelmi berendezést szerelnek fel a lakástulajdonosok, ez a biztonság azonban sokszor komoly akadályt állíthat a tűzoltók elé. Egy rács eltávolítása a legjobb esetben is egy-két percet vesz igénybe, így akár tragédia okozója is lehet a betörők ellen hatékony eszköz.

Dr. Bereczky László pszichológustól megtudtuk, az életveszélyes helyzetek kétféle lelki hatást válthatnak ki. Az egyik esetben bénító szorongás tör rá az áldozatokra, ilyenkor szoktak általában bent égni az érintettek. A reakciók másik módja az úgynevezett mozgásvihar. A veszélyben került elveszti a fejét és gondolkodás nélkül próbál meg menekülni. Nyugodt, átgondolt viselkedés egyszerűen nem létezik ilyen helyzetekben. A tegnapi tragikus balesettel kapcsolatban Bereczky László hozzátette, a nő valószínűleg a pár nappal korábbi tüzeset alapján döntött az ugrás mellett. Pánik és veszélyhelyzet esetén ugyanis korábban hallott, látott megoldások, akár csak egy filmfelvétel is döntő módon befolyásolhatja cselekvésünket.

V. M. P.